

Dyskusja uczestników narady na uprzątniętej już powierzchni klęskowej w Nadleśnictwie Ryteł

Z WIZYTA NA TERENACH KLĘSKOWYCH

Trwa wielkie porządkowanie lasów po nawałnicy z sierpnia 2017 r. Podziękowania za dotychczasową pełną poświęcenia pracę oraz obietnicę wsparcia przywieźli leśnikom wiceminister środowiska oraz dyrektor generalny Lasów Państwowych, którzy 16 maja 2018 r. wizytowali Nadleśnictwo Ryteł.

TEKST I ZDJĘCIA: **Mateusz Stopiński**

Dwudniową wyjazdową naradę kierownictwa Lasów Państwowych rozpoczęła część kameralna w Ośrodku Szkoleniowym Lasów Państwowych w Solcu Kujawskim 15 maja 2018 roku. Oprócz szefa Lasów Państwowych Andrzeja Koniecznego, jego zastępców i naczelników Dyrekcji Generalnej LP, udział wzięli w niej dyrektorzy regionalnych dyrekcji LP z całego kraju. Honorowym gościem był Jacek Sagan, dyrektor Departamentu Leśnictwa w Ministerstwie Środowiska. Podczas narady rozmawiano o sprawach bieżących, w tym o planowanej walce z owadami zagrażającymi lasom, czy o sporze wokół Puszczy Białowieskiej i lasów birczańskich.

Drugiego dnia narady, jej uczestnicy odwiedzili Nadleśnictwo Ryteł, jednostkę toruńskiej dyrekcji, która została najbardziej zniszczona ubiegłorocznymi wiatrami. Gospodarzami spotkania byli dyrektor Regionalnej Dyrekcji LP w Toruniu Bartosz Bazela oraz nadleśniczy Nadleśnictwa Ryteł Antoni Tojza. Pracowników Lasów Państwowych zaszczyliła swoją obecnością wiceminister środowiska Małgorzata Golińska, która – sama będąc leśnikiem – dobrze rozumie problemy, z jakimi na co dzień muszą zmagać się pracujący w nadleśnictwach dotkniętych kataklizmem. Na spotkaniu w sali narad zastępca dyrektora toruńskiej dyrekcji ds. gospodarki leśnej Robert Paciorek w krótkiej prezentacji przedstawił

wydarzenia z 11 i 12 sierpnia 2017 roku z perspektywy leśników oraz omówił aktualny stan prac związanych z usuwaniem skutków klęski żywiołowej.

Przejazdowi samochodami terenowymi przez krajobraz – częściowo już uporządkowanych – zgłiszczy, towarzyszyły gorące dyskusje leśników dotyczące skali zniszczeń i sposobów zagospodarowania powierzchni pokłęskowej. Na jednym z przystanków dyrektor Andrzej Konieczny, wzruszony obrazem zdewastowanych lasów, podziękował zebranej załodze Nadleśnictwa Ryteł za ogromną pracę. Dość powiedzieć, że ilość pozyskiwanego w tej jednostce surowca drzewnego w ciągu jednego miesiąca odpowiada rocznemu etatowi cięć określonego planem urządzenia lasu i wykonywanego w ramach prowadzonej zrównoważonej gospodarki leśnej. Z pozyskaniem, zrywką, ewidencjonowaniem, sprzedażą i wywozem ogromnej ilości drewna muszą się mierzyć pracownicy tej jednostki. Dobrze słowo dyrektor generalny skierował do wszystkich pracowników pozostałych nadleśnictw kłęskowych, zapewniając jednocześnie o swoim pełnym wsparciu w zakresie zgłoszonych przez nie potrzeb technicznych, finansowych oraz etatowych.

Zgromadzeni leśnicy „pierwszej linii frontu”, którzy na co dzień nie mają takiej okazji, rozmawiali z dyrektorem Koniecznym o swojej pracy. Mówili m.in. o dziesiątkach godzin odbiórek i wywozu drewna, zaległych urlopowach, późnym powrocie do swoich domów i rodzin oraz ciągłych naprawach samochodów terenowych. Minister Małgorzata Golińska wyraziła pełne zrozumienie dla tej tytanicznej pracy, zdając sobie sprawę z tego, że niezadługo odbywa się ona kosztem życia rodzinnego.

Na kolejnym przystanku, zlokalizowanym na terenie sąsiadującego Nadleśnictwa Czersk, zastępca nadleśniczego Leszek Pultyn, zaprezentował jeden z wykorzystywanych w nadleśnictwie sposobów przygotowania powierzchni leśnej do sadzenia. Tutaj wywiązała się dyskusja dotycząca najważniejszych – tanich, skutecznych i naśladowujących naturalne procesy – sposobów odnowienia olbrzymich areałów, gdzie drzewostany przestały istnieć.

Po powrocie do siedziby Nadleśnictwa Ryteł, w kameralnych warunkach, odbyło się spotkanie z samorządowcami, którzy dziękując leśnikom za lata dobrej współpracy, prosili o wsparcie w zakresie utrzymania oraz remontów dróg gminnych i powiatowych, od miesięcy niezwykle mocno obciążonych transportem drewna pokłęskowego. Obecni byli też nadleśniczowie najbardziej dotkniętych żywiołem pobliskich nadleśnictw. Dyrektor Konieczny prosił o zrozumienie,

Uprzątnię wiatrołomów osiągnęło półmetek. Przed leśnikami jednak jeszcze jedno wielkie wyzwanie – odnowienie zniszczonych drzewostanów

że pewne zadania przez Lasy Państwowe są realizowane priorytetowo, jednak organizacja rozumie potrzebę współdziałania z samorządami w zakresie naprawy dróg. Wraz z dyrektorem Bazelą zapewnili starostów tucholskiego i chojnickiego oraz wójtów, że Lasy Państwowe w ubiegłym roku wydatkowały w samych tylko kłęskowych nadleśnictwach toruńskiej dyrekcji Lasów Państwowych kwotę 5,1 mln zł na budowę i utrzymanie dróg z samorządami, a rozmiar planowanego wsparcia w roku 2018 wynosi 9,1 mln zł.

Uprzątnię wiatrołomów osiągnęło półmetek. Przed leśnikami jednak jeszcze jedno wielkie wyzwanie – odnowienie zniszczonych drzewostanów. Narada wyjazdowa kierownictwa Lasów Państwowych stanowiła dobrą okazję do przekazania przez miejscowych leśników i przedstawicieli lokalnej społeczności wszelkich trosk oraz problemów, z którymi muszą się zmagać na co dzień.

U góry: Terenowa prezentacja stanu uporządkowania lasów zniszczonych przez żywioł w 2017 r.

Na dole: Kameralne spotkanie dyrektora generalnego LP Andrzeja Koniecznego (drugi od lewej) z nadleśniczymi nadleśnictw kłęskowych

RAPORT

z terenu klęski

– stan na 31 lipca 2018

Przypomnijmy, klęska stulecia w polskich lasach spowodowana huraganowymi wiatrami, w nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 r. doprowadziła do zniszczenia drzewostanów na powierzchni 40 tys. hektarów, z czego blisko połowę w lasach kujawsko-pomorskich. Miąższość powalonych drzew sięgnęła tu 5,5 mln m sześć.

TEKST I ZDJĘCIA: **Mateusz Stopiński, TaCh**

W poniższej informacji podajemy dane o postępie prac na terenie klęskowym według stanu na 31 lipca 2018 roku. W czternastu „klęskowych nadleśnictwach” (Bydgoszcz, Czersk, Gołębki, Przymuszewo, Różanna, Runowo, Rytel, Solec Kujawski, Szubin, Tuchola, Zamrzenica, Żołędowo, Lutówko i Woziwoda) pracuje 107 zakładów usług leśnych. W związku z zagrożeniami wynikającymi z pracy przy pozyskaniu złomów i wywrotów, pozyskanie odbywa się w przeważającej części maszynowo. Obecnie ścinki, przerzynki i okrzesywania dokonują 124 harwestery, wspierane przez 117 forwaderów, 184 ciągniki i przyczepy samozaładowcze, a także 31 skiderów, które zrywają surowiec do dróg wywozowych, a także inny sprzęt.

Osiem nadleśnictw podzieliło teren leśnictwa na sektory. Miejskowa Służba Leśna została wsparta dodatkową obsadą 50 podleśniczych i kilkunastu pracowników zajmujących inne stanowiska związane bezpośrednio z likwidacją skutków klęski. Praca odbywa się również w soboty.

Do końca lipca 2018 r. nadleśnictwa „klęskowe” pozyskały 3 611 710 m sześć. surowca drzewne-

go. Oprócz intensywnej sprzedaży drewna, trwają prace pozwalające na utrzymanie przejezdności dróg leśnych i możliwości przenoszenia znaczących obciążeń związanych z wywozem tysięcy metrów sześciennych surowca. Ma to szczególne znaczenie wobec ubiegłorocznych doświadczeń, dramatycznych skutków obfitych jesiennych opadów atmosferycznych.

Na rzecz zakładania „upraw poklęskowych”, jesienią 2017 r., mimo występującego ogólnie słabego urodzaju, dokonano zbioru i zakupów nasion drzew liściastych ciężkonasiennych o łącznej wadze 190 ton, w tym dębu szypułkowego – 143 tony, dębu bezszypułkowego – 44 tony i trzy tony buka zwyczajnego. Kontynuowane jest pozyskanie szypek drzew iglastych, w tym przede wszystkim sosny zwyczajnej. Łączna waga nasion tego gatunku niezbędna do odnowienia powierzchni po wiatrolomach została wstępnie określona na około dwie tony. Potrzeba 135 mln sadzonek.

Uporządkowano teren poklęskowy na powierzchni 4,9 tys. ha. Już dziś trwa jego odnawianie, choć główna część sadzenia nowych lasów odbędzie się w latach 2019-2021. W 2018 r. zaplanowano odnowienie 754 ha powierzchni zniszczonych (393 ha wiosną i 361 ha jesienią) oraz wyprzedzające przygotowanie gleby na powierzchni 3,9 tys. ha pod nasadzenia przyszłoroczne.

Okresowe zakazy wstępu do lasu są sukcesywnie odwoływane, jednak obowiązują jeszcze na znaczącym obszarze nadleśnictw. Mapę nadleśnictw, które wprowadziły okresowe zakazy wstępu do lasu, można na bieżąco sprawdzać w Internecie, pod adresem <http://zakazywstępu.lasy.gov.pl/>, natomiast na stronach www.pozszczególnych.nadleśnictw.można uzyskać informacje nt. dokładnego przebiegu granic zakazów wstępu.

Dla nadleśnictw: Tuchola, Woziwoda, Czersk i Przymuszewo Minister Środowiska zatwierdził aneksy do planów urzędniowych. Dla nadleśnictw Rytel i Runowo rozpoczęły się prace prowadzące do sporządzenia nowych planów urzędni lasu na lata 2020-2029. Wykorzystano zlecone i opracowane precyzyjne ortofotomapy (zdjęcia lotnicze). Okres obowiązywania poprzednich planów dla tych nadleśnictw, ze względu na klęskę, uległ skróceniu. ■

Na terenach poklęskowych prace porządkowe idą pełną parą i już dziś trwa ich odnawianie

